

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตประชากร กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ประชากรคือผู้ใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกประเภท ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประชากรในที่นี้ไม่ทราบจำนวน จึงจะใช้จำนวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกประเภท ที่จดทะเบียนในอำเภอฮอดเป็นฐานในการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอำเภอฮอดนั้นไม่มีสำนักงานขนส่ง เจ้าของรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกประเภทในอำเภอฮอด ต้องไปจดทะเบียนที่สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงใหม่สาขาอำเภอจอมทอง ดังนั้นจึงจะใช้ข้อมูลจากสำนักงานดังกล่าว ซึ่งในปี 2544 มีจำนวนรถจักรยานยนต์และรถยนต์ที่จดทะเบียนจำนวนทั้งหมด 58,834 ราย (กรมการขนส่งทางบก, 2545) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ 138 ตัวอย่าง (ปวีณรัตน์ เลิศจรุสและคณะ, 2542) ซึ่งผู้ศึกษาจะทำการศึกษา 200 ตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลจากรถแต่ละประเภท ได้แก่ รถจักรยานยนต์ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล และรถประเภทอื่น ๆ ประเภทละ 50 ตัวอย่าง ทั้งนี้การเก็บกลุ่มตัวอย่างได้ทำการเก็บแบบสุ่มสะดวกตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ การไฟฟ้า โรงพยาบาล และร้านค้าต่าง ๆ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ ความชอบ และแนวโน้มในการก่อพฤติกรรม โดยคำนึงถึงมีปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อทัศนคติของผู้บริโภค ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และปัจจัยการส่งเสริมการตลาด

การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากแหล่ง 2 แหล่ง ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถาม สำหรับผู้ใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกประเภท ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 ราย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ทำการศึกษาค้นคว้าจาก หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยลักษณะของแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค และพฤติกรรมในการใช้สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบัน
- ส่วนที่ 2 ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้บริโภค ในการเปิดบริการสถานีน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS Version สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) โดยการวัดระดับทัศนคติ จะใช้มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยทัศนคติของผู้บริโภคในด้านความเชื่อ และความชอบ ต่อสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงอิสระ ในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จะมีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด (ทองใบ สุคชารี, 2537) โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความเชื่อและความชอบ	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ผลแบ่งเป็น 5 ระดับ จากช่วงค่าเฉลี่ยต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	จัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	จัดอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	จัดอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	จัดอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	จัดอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับทัศนคติในด้านแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อสถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิงอิสระในอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ จะมีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ 3 ระดับ ได้แก่ จะใช้ประจำ จะใช้นาน ๆ ครั้ง และ จะไม่ใช้ โดยแต่ละระดับมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับแนวโน้มพฤติกรรม	ระดับคะแนน
จะใช้ประจำ	2
จะใช้นาน ๆ ครั้ง	1
จะไม่ใช้	0

การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ผลแบ่งเป็น 3 ระดับ จากช่วงค่าเฉลี่ยต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	1.34 – 2.00	จัดอยู่ในระดับจะใช้ประจำ
ค่าเฉลี่ย	0.67 – 1.33	จัดอยู่ในระดับจะใช้นาน ๆ ครั้ง
ค่าเฉลี่ย	0.00 – 0.66	จัดอยู่ในระดับจะไม่ใช้

สำหรับเกณฑ์ในการวัดอันดับความชอบของผู้บริโภคต่อประเภทของแถม เมื่อเติมน้ำมัน
ใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (วินัส พิชวณิชย์, 2537) โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักดังนี้

อันดับ 1 ให้น้ำหนักเท่ากับ 3

อันดับ 2 ให้น้ำหนักเท่ากับ 2

อันดับ 3 ให้น้ำหนักเท่ากับ 1

โดยน้ำหนักรวมเท่ากับ $3 + 2 + 1 = 6$ และการคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคำนวณ
จากคะแนนรวมหารด้วยน้ำหนักรวม

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

เดือนตุลาคม 2545 ถึง เดือนเมษายน 2546